Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Соведэй орган

№291 (3291) | 1940 оной декабриин 17, вторник | СЭН 10 МҮНГЭ

Полит-гэгээрэлэй худэлмэрилэгшэдэй республиканска зүблөөн

[illegible] оной декабриин 14-16 үдэрнүүдтэ Улаан-Үдэ городто полит-гэгээрэлэй худэлмэрилэгшэдэй республиканска зүблөөн болобо.

Тус зүблөөндэ партиин аймкомуудай секретарьнуud, аймагуудай арадай гэгээрэлэй таһагые эрхилэгшэд, полит-гэгээрэлэй учрежденинуудэй инспекторнууд, библиотекэнүүдые даагшад—хамта 150 хүн хабаадабад.

Хэлсэһэн зүйлнүүдынь:

1. Худөө нютагуудахи полит-гэгээрэлэй худэлмэриин ямараар ябуулагдажа байһан ба саашанхи зорилгонууд тухай (нүхэр Николаевай доклад).
2. Республика дотор, үзэг бэшэг бага мэдэхэ ба мэдэхэгүйе усадхаха худэлмэриин ябаса тухай (БМАССР-эй Наркомпросой, наһатанай һургуулинуудай управлениин начальник нүхэр Мархакшиновагай доклад).
3. Худөөажахын худэлмэринүүдэй дүнгүүд ба 1941 оной ургасые дээшэлүүлхэ зорилгонууд тухайда (газар тарялангай наркомые оролгошо нүхэр Зонхоевай доклад).
4. Москвада болоһон, Бурят-Монголой искусствын декадын дүнгүүд ба уран һайханай самодеятельностиие үргэдхэхэ зорилгонууд тухай (нүхэр Бельгаевай доклад).

Гадна, зүблөөндэ хабаадагшад хадаа уласхоорондын байдал тухайда, нүхэр Шулукшинай доклад соносоһон байна.

САНЫН СПОРТЫЕ ҮРГЭНӨӨР ДЭБЖҮҮЛХЫН ТҮЛӨӨ

Физическэ культурые хүгжөөлтэ—угаа шухала удхашанартай хэрэг. Ушарынь: советскэ хүнүүдэй физическэ хатуужанхай, элүүр энхэ, хүсэтэй, баатарлиг, шираг байхыень манай гүрэн ехэтэ хүсэнэ. Физическэ болбосоронги хүнүүд хадаа ажал хүдэлмэридэшье, социалистическэ оронойгоо обороные хамгаалалгадашье юрын хүнүүдһээ ехэ илгаатай байдагынь бидэндэ эли.

Манай орондо ажал хүдэлмэри болбол алдар солын, баатаршалгын ба хүндэлэлэй хэрэг болонхой. Эхэ ороноо хамгаалалга—советскэ гражданин бүхэнэй нангин уялга болохо хуулишалан батадхагдаа. Тиимэһээ, эдэ хүндэтэ уялгануудаа эрхимээр дүүргэлгэдэ хэзээдэ бэлэн байхаар бэеэ бэлэдхэлгэ—манай залуушуудай арюун уялга болоно. Хэрбээ спортын хэрэгые эдир наһанһаа эрхилээгүй һаа, сэрэгэй хэрэгэй үндэһэ һууринуудтай танил бэшэ байгаа һаа, өөһэдынгөө гражданска дээдэ уялгые эрхимээр гүйсэдхэхэ ябадалда манай бэрхэшээл тохёолдохо гэжэ мэдэхэ хэрэгтэй. Мүнөө, манай орон дотор санын спорт ехээр дэлгэрээ. Энэ хадаа үбэлэй үедэ ябуулагдаха физкультурна хүдэлмэриин гол һалбаринуудай нэгэн мүн. Санын спортын үрэ ашагынь үни урда сагһаа хойшо элитэ юм. Саһа ехэтэ Сибирьтэ ба Тундрада саные ан гүрөөлэй агнуурида хэрэглэдэг байгаа. Гадна, үбэлэй үедэ болоһон дайн сэрэгэй үедэ санын удхашанарай угаа ехэ байһаниие урдыншье дайнай ба үнгэрэгшэ жэлэй һүүлдэ ба энэ жэлэй эхиндэ болоһон сагаанфиннүүдтэй тулалдаанайшье түүхэһээ мэдэгдэнэ. Манай санашад-улаанармеецүүд болбол сагаанфиннүүдтэй байлдаанда өөһэдынгөө хатуужалаар, солбон бэрхээрээ, зоримгойгоороо гайхуулан, өөһэдыгөө суурхуулһан юм. Тэдэнэр хадаа ямаршье харгы замгүй ой тайга, хада хабсагайгаар ябажа, дайсанай гүнзэгы ара талада нэбтэрэн ороод, дайсаниие гэнтэ добтолон бутасохидог байгаа. Тиимэ санашад-сэрэгүүд нүхэд Усов ба Мятков тэгшэд баатаршалга гаргаһанайгаа түлөө Советскэ Союзай Геройн нэрэзэргэдэ хүртэһэн байна.

Зүгөөр, илангаяа манай республикын колхозуудай дэргэдэ колхозник-санашадай кружок эмхидхэгдэхэ, хүдөөгэй залуушуудые санаар ябалтада һургаха асуудал оройдоо хэрэглэгдэнэгүй. Аймаг, район бүхэндэ физкультурын хэрэгые эрхилхэ инструкторнууд бии аад, олонхи ушарта өөһэдынгөө хүдэлмэриие аймагуудай центртэ, дунда ба гүйсэд бэшэ дунда һургуулинуудай дэргэдэ үнгэргэдэг зантай. Дунда һургуулинуудта физкультурна хүдэлмэри эрхилхэ тусхай хүтэлбэрилэгшэд байдаг ушарһаань, физкультурна инструктор бүхэнэй гол хүдэлмэринь хүдөөдэ колхозуудта ябуулагдаха ёһотой. Колхозуудта активтай болобол, эдэ инструкторнуудай хүдэлмэринь эршэмтэйгээр ябуулагдаха байгаа. Тиимэһээ, тэндэ кружогуудые эмхидхэхэ хэрэгтэй. Тус кружогуудые хүтэлбэрилхэ шадабаритай хүнүүд колхоз бүхэндэ олдохо байна. Улаан Армиин болзорто албые дүүргээд, удаан болзорой амаралтада гараһан хүбүүд хүдөөдэ олон. Тэдэнэр хадаа Улаан Армиин зэргэдэ байхадаа нилээд бэлэдхэл абаһан байнад. Хүдөөдэ физкультурна хүдэлмэриие үргэнөөр дэлгэрүүлгэдэ илангаяа комсомольско организацинууд шиидхэхы үүргэ дүүргэхэ ёһотой. Комсомолой Айкомууд энэ хэрэгые онсо тодорхойгоор хүтэлбэрилхэ уялгатай.

ВЛКСМ-эй ЦК-гэй тогтоолой ёһоор, 1941 оной февралиин 1-һээ 28 хүрэтэр Улаан Армиин XXIII жэлэй ойн нэрэмжэтэ комсомольско санын мүрысөөнүүд үнгэргэгдэхэнь. Тус мүрысөөндэ хабаадалсаха эрхэ олохын түлөө ба тэрээндэ илахын түлөө бүхы оронoй комсомолецууд эршэмтэйгээр бэлэдхэжэ, хаа-хаанагүй спортын хүдэлмэриие үндэр дээдэ шатада үргэхын түлөө тэмсэжэ байна. Эдэ мүрысөөн мүн манай республикын комсомолецуудай дунда дэлгэржэ эхилһэн болобошье, үргэн далайса үшөө олоодүй байһаар. Илангаяа хүдөөгэй колхозно комсомолецууд хүсэд хандуулагдаагүй байна. Хориин аймагта нэгэшье колхозой дэргэдэ физкультурна кружок эмхидхэгдээдүй, санаар ябалга огто эмхидхэгдэнэгүй гэжэ манай корреспондент Хориһоо мэдээсэнэ.

Ерэхэ жэлэй февралиин эхеэр колхозой санашадай республиканска спартакиада болохо юм. Энэ мүрысөөндэ имагта колхознигууд хабаадалсаха байна. Урда жэлнүүдтэшье иимэ мүрысөөнүүд эмхидхэгдэдэг һэн. Зүгөөр, тэрээндэ колхознигууд олоор хабаадуулагдадаггүй, харин аймагуудай центртэхи албахаагшад, хүдэлмэришэд ба студентнэр, һурагшад ехэнхидээ оролсодог байгаа. Мүнөө болохо колхозно спартакиада урдынхиһаа онсо илгаатай. Нэн түрүүндэ колхознигууд ба колхозууд хоорондын санын мүрысөөнүүд үнгэргэгдэжэ, тэндэһээ эрхим санашад-колхознигууд шалгаран, бүхы аймагай санашадай спартакиадада хабаадалсаха юм. Аймаг дотороо санын урилдаанда илагшад, колхоздохи физкультурна коллективүүд ба түрүү һуури эзэлэгшэд—колхознигууд республиканска спартакиадада хабаадалсаха эрхэ олоно. Республика соогоо түрүү һуури абаһан санашадһаа 3 хүн Москва ошожо, Бүхэсоюзна колхозно спартакиадада хабаадалсаха байна.

Эдэ бүхы хэмжээябуулганууд хадаа манай колхозуудахи фузкультурна хүдэлмэриие улам эршэмтэйгээр табилгые эринэ. Зунай үедэхи физкультурна хүдэлмэри республикын зарим колхозуудта хангалтатайгаар ябуулагдаһан болобошье, мүнөө һуларшоод байна. Энээниие дары һэргээхэ шухала.

Санашадай мүрысөөнүүдые эмхидхэхэдээ, имагта сэрэгэй байдалда дүтэрхы маягтайгаар, харгы замгүй, хада уула газараар, бэрхэшээлнүүдые дабаха условинуудтайгаар үнгэргэхэ хэрэгтэй.

Санын спортые колхозник бүхэнэй шадабари болгохын түлөө нютагуудахи партийна ба комсомольско организацинууд тэмсэхэ уялгатай.

Колхознигуудые санаар ябалтын мэргэжэлдэ һургажа ниитын оборонно хүдэлмэридэ үргэнөөр элсүүлгэ болбол социалистическэ ороноо хамгаалтада ажалшадые мобилизационно бэлэн байлгаха тухай нүхэр Сталинай заабариие бэелүүлхэ шухала хэмжээнүүдэй нэгэнь мүн болоно.

Ленинскэ „Искрын“ ажал’ябуулгада хабаатай документнүүд

Гүрэнэй центральна архив соо ленинскэ «Искрын» ажалъябуулгада хабаатай, мүнөө хүрэтэр толилогдоогүй документнүүд — РСДРП-гэй нютагуудахи комитедүүдтэй «Искрын» редакциин бэшэлсэһэн бэшэгүүд, хилын саана байхадаа Россида бэшэһэн Н. К. Крупскын бэшэгүүд олдобо. Газетэдэ уншагшадай бэшэһэн олон тооной корреспонденцинууд байха юм.

Бүхы эдэ документнүүд болбол «Искра» газетын редакциинородой социал-демократическа организацинуудтай ба зарим хүнүүдтэй холбоо барисааень шангата мүшхэбэрилэн байһан, хаанта засагай сахюул ба полицяар 1901-1903 онуудта булаагдан абтаһан байтаа. Эдэ документнүүд болбол полициин департаментын архивай фонд сооһоо олдоһон байна.

Тэрэ үедэ «Искра» газетын редакцида секретаряар хүдэлмэрилһэн, Н. К. Крупскын олон бэшэгүүд энэ документнүүдэй дундаһаа олдобо. Надежда Константиновна болбол Россида боложо байһан событинууд тухай түргэ-түргэн бэшэжэ байхые, газетэ ба революционно литературануудые эльгээжэ боломоор шэнэ хүнүүдые рекомендовалхые эрижэ эдэ бэшэгүүд соогоо бэшэһэн байгаа. Эдэ бэшэгүүд Москва, Петербург, Вологда, Орел, Уфа, Тула ба бусад хэдэн городуудай адресаар бэшэгдэһэн байха юм.

Россин элдэб пунктнуудһаа «Искрэдэ» эльгээһэн, корреспонденцинүүд ба тэмдэглэлнүүд ехэхэн һонирхолтой. Эдэ корреспонденцинүүдэй авторнууд хадаа хүдэлмэришэдые фабрикантнуудай зэрлигээр дарлажа байһан тухай, забастовконууд ба демонстрацинууд тухай, хүдэлмэришэн ангиин дунда, студентнүүдэй дунда революционно үзэлэй дэлгэржэ байһан тухай бэшэһэн байнад. «Искрэдэ» түрмэһөөшье бэшэгүүд ерэдэг байгаа. Жэшээнь, танигдахагүй нэгэ автор Бутырска түрмэһөө бэшэг эльгээһэн байха юм. Тэрэ хадаа политическэ хаагдаашадые ямараар доромжолжо ба хэһээжэ байһан тухай фактнуудые тодоруулжа, хаанта засагай, аашада эсэргүүсэн тэмсэхыень үнэнэй хойноһоо оролдогшод бүхэниие газетээр дамжуулан уряалһан байгаа.

Эдэ бүхы зүйлнүүд болбол мүнөө хэблэгдэхээр бэлэдхэгдэжэ байна ба «Красный архив» журналай декабриин номерто толилогдохо байна. Толилогдохоёо байһан эдэ документнүүдтэ оршол болгон, нүх. Ярославский тусхай статья бэшэбэ. (ТАСС).

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Литовско уранзохёолшо, Литовско ССР-эй Сагзуурын Верховно Соведэй депутат Петрас Цвирка худэлмэрилжэ байна.

(ТАСС-ын фото).

ВКП(б)-гэй Обкомдо

Механизаторска кадрнуудые бэлэдхэхэ тухай

ВКП(б)-гэй Обкомой бюро болбол республика дотор механизаторска кадрнууд ямараар бэлэдхэгдэжэ байһан тухайда зүбшэн хэлсээд, тус хэрэгэй тон хангалтагүйгөөр табигданхай байһые тэмдэглэбэ. МТС-үүдэй дэргэдэхи һургуулинууд ба курснуудахи һуралсалынь хожомтожо эхилһэн байна. Курснуудта 1809 хүн абтаха ёһотой байһан аад, миил 896-нь (түсэбэйнь 49,5%) абтаба. Курснууд ба һургуулинуудахи һуралсалай хүдэлмэри эмхигүйтөөр ябуулагдана. Наркомземэй, МТС-үүдэй ба механизаторска кадрнуудые бэлэдхэхэ һургуулинуудай хүтэлбэрилэгшэдынь машинно-тракторнуудайгаа нёднон ба энэ жэлэй бага бүтөөсэтэй, хангалтагүй хүдэлмэриһөө зохихо тобшолол гаргаагүй ба МТС-үүдэй хүдэлмэринь түбхын түрүүндэ кадрнуудһаа, тэд нэй мэргэжэлһээ дулдыдаха юм гэжэ ойлгоогүй байна.

Хүдөө ажахын мэргэжэлтэй кадрнуудые олоор бэлэдхэхэ хэрэгтэ угаа ехэ удхашанар олгожо, ВКП(б)-гэй Обкомой бюро иигэжэ тогтообо:

1. «Механизаторска кадрнуудай һургуулинууд ба МТС-үүдэй дэргэдэхи курснуудта һурагшадые абаха түсэбөө 1940 оной декабриин 20 болотор дүүргэхыень ба бүхы һурагшадай 30 процентые басагадһаа бүридүүлхыень нүхэр Плишкиниие (Наркомзем) ба МТС-үүдэй директорнүүдые уялгалха.
2. Шадабаритай бригадирнууд ба трактористнуудые бэлэдхэлгын шухала байһанда Наркомземэй, МТС-үүд ба һургуулинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй анхаралые хандуулжа, 1940 оной декабриин 15 хүрэтэр бүхы һургуулинууд ба курснуудые һайн мэргэжэлтэй инструктор-багшанараар хангахыень, һуралсалда хэрэглэгдэхэ тракторнууд ба бусад машинануудые һургуулинуудта ба курснуудта үгэхыень, шухала номуудаар ба чертеж, схемэ г. м. һуралсалай хэрэгсэлнүүдээр хангахыень эдэ хүтэлбэрилэгшэдые уялгалха.
3. Курсантнуудта хамтын зохид байра, һайн хоол хангажа, һуралсалдань шухала услови байгуулхыень МТС-үүдэй директорнүүдые, политическэ талаар тэдэнэй оролгошодые ба механизаторнуудай һургуулинуудай директорнүүдые уялгалха.
4. һургуули ба МТС-эй курс бүхэнэй дэргэдэ шухала продуктнуудтай ба эд товарнуудтай буфедүүд, ларегуудые эмхидхэлгэ хангахыень нүхэр Сельнсровтэ (Буркоопсоюз) даалгаха.
5. Механизаторска кадрнуудые бэлэдхэхэ, һуралсалда курсантнуудые абаха хэрэгтэ ба эрхим һуралсалай түлөө тэмсэлдэ курсантнууд, группанууд ба һургуулинуудай хоорондо социалистическэ соревновани эмхидхэлгэдэ активнаар хабаадалсахыень комсомолой Обкомһоо эрихэ.
6. Мехһургуулинуудай ба МТС-үүдэй дэргэдэхи курснуудай хүдэлмэриин ябасые үдэрбүри хүтэлбэрилжэ ба шалгажа байхыень ВКП(б)-гэй Райкомуудһаа эрихэ.
7. Бригадирнууд ба трактористнуудые саг соонь, эрхимээр бэлэдхэлгын түлөө тус-тустаа харюусаха байһыень Наркомзем ба МТС-үүдэй директорнүүдтэ уридшалан һануулха».

Финансова активай зүблөөн болобо

Байгша декабриин 12-ой үдэр, Иволгын аймагай центр дээрэ финансова активай зүблөөн болобо. Тус зүблөөн болбол 1940 оной финансын планай гүйсэдхэлгын дүнгүүд ба ерэхэ 1941 оной шэнэ зорилгонууд тухайда асуудалые зүбшэн хэлсэһэн байна.

Энэ жэлдэ Иволгын аймаг болбол мүнгэн зөөри элсүүлхэ ба илангаяа уриһаламжын мүнгэ суглуулгаар республика дотор түрүү һуури эзэлһэниинь мэдээжэ. Тиин, зүблөөндэ хабаагшад түрүүшүүл болбол өөһэдынгөө һайн хүдэлмэриин опыт тухайда дэлгэрэнгыгээр хөөрэбэд.

Зүблөөнэй эсэстэ, финансова хүдэлмэриин түрүүшүүл—хамта 34 хүнүүдтэ шагнал хубаагдаа. ВКП(б)-гэй Айкомой ба Аймгүйсэдкомой дамжуулгын Улаан Тугые аймаг соогоо эгээн түрүү—Гурульбын сельсоведтэ (түрүүлэгшэнь нүхэр И. Г. Загузин) үгтэбэ.

Д. ЦЫРЕТОРОВ.

Үрэһэнэй ба страховой фонднуудые байгуулха планаа дары дүүргэхэ

Хориин аймагай колхозууд болбол үрэһэнэй ба страховой фонднуудые байгуулгаар ехэтэ нобшоржо байнад. Тус аймаг дотор, газарай таһагаар абтаһан мэдээнэй ёһоор, байгша декабриин 15-да үрэһэнэй ба страховой фонднуудые байгуулгын план оройдоо 73,8 проц. гүйсэдхэгдэбэ.

Энэ хүдэлмэриие илангаяа Хориин МТС-эй хабаатай колхозууд болошогүйгөөр гээгдүүлнэ. Эндэ, планайгаа арайхан 67 проц. дүүргээ. Аймаг соогоо таряан ажал эрхилэлгээр эгээн түрүү һууринуудай нэгые эзэлдэг «Гигант» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Белоусов) планаа миил 50 проц., Чесанын сомоной, Сталинай нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Мантатаев)—2207 центнер үрэһэнэй ба страховой фонднуудые байгуулхын оронд, миил 330 центнер хааба. Мүн иимэрхүү байдалтай колхозууд гэбэл: Улаан-Партизанай сомоной, Карл Марксын нэрэмжэтэ, [illegible]наагай сомоной, «Сталинай Зам», Кульскын «Родник» ба бусад колхозууд болоно.

Фонднуудые байгуулгаар иитэрээ нобшорһонойнь гол шалтагаан хадаа үрэһэ сэбэрлэлгын хүдэлмэриие зүбөөр эмхидхэхэ ба тэрээниие хурдадхаха хэрэгые аймагай организацинуудай хүтэлбэрилэгшэдһөө эхилээд, артелиин түрүүлэгшэд хүрэтэрөө хэрэтсээгээгүй байһанһаань болобо. Таряа хиидхэхэ юрын машинанууд (триер, сортировко г. м.) колхоз бүхэндэ бии байһаниинь бүгэдэндэ мэдээжэ. Зүгөөр, эдэ машинануудые тоошоохогүй, харин «ВИМ—2» гэжэ машина таряаемнай сэбэрлэхэ юм гэһэн хубхай бардам һанамжануудаар зарим колхозуудайнь хүтэлбэрилэгшэд нэбтэрһэнги. Жэшээлхэдэ. Дунда-Худанай сомоной, Кировэй ба Ворошиловой нэрэмжэтэ колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд тэрэ машиные хүлеэгээд лэ һуудаг. Теэд, «ВИМ—2» машинанууд бүхы аймаг соонь оройдоо 3 юм. Тэрэ мүртөө тэдэнь гүйсэд ашаглагданагүй.

Хориин МТС-эй «ВИМ—2» машина энэ намарһаа хойшо миил 1800 центнер орооһо сэбэрлэбэ. Хэрбээ энээниие гүйсэд шадамараар ашаглаад байбал, сутка соо 22-24 тонно сэбэрлэхэ ёһотой. Мүн Чесаныв МТС-эй «ВИМ» машина болбол графигайгаа ёһоор таряа хиидхэлгые бүхы колхозуудтаа дүүргэхэ байһан аад, мүнөө миил хоёрхон колхозынь таряа хиидхэлгээ шиидхээ. Хэжэнгын МТС-тэ баһа лэ иимэрхүү байдалтай.

Хаагдаад байһан үрэһэнэй шанарые шалгалга ехэ мууса ябуулагдана.

Эдэ бүхы дутагдалнуудтаа эсэс табижа, ерэхэ жэлэй хабарай тарилгада хэрэглэгдэхэ үрэһэнэй фондые гүйсэдөөр, эрхим шанартай орооһоор байгуулха—мүнөөдэрэй шухалын шухала зорилгонуудай нэгэн болоно.

О. ЦИБИКОВ.

Советскэ Союз дотор

ЕХЭ ГИССАРСКА КАНАЛ

СТАЛИНАБАД. Таджикистанай 11000 колхознигууд хүбэнгэйгөө хуряалгые дүүргэжэ, ехэ Гиссарска каналай барилгада гараба. Ойрын үдэрнүүдтэ 20000 гаран хүнүүд тус барилгада хүдэлмэрилхэ юм. Файзабадска районой колхознигууд хамагай түрүүн хүдэлмэридөө орожо, мүнөө хахад километр канал бариба.

МҮЛЬҺЭТЭ ДАБААГААР

ФРУНЗЕ. Киргизидэ үбэлэй туризмын үе эхилбэ. «Буревестник» гэжэ спортивна обществын членүүд,—армида татагдаха залуушуудай группа хадада түрүүшын поход хэбэ. Табан үдэр соо залуу альпинистнууд хадаа Киргизиин Ала-Тау хада дээгүүр 150 гаран километр ябаһан ба табан мүльһэтэ дабаануудые, тэдэнэй тоодо 3000 метр нэгэ дабаае дабабад. Тэдэнэр хоёр хоног соо бүһэдэ хүрэмэ саһан соогуур ябаба. Декабриин 11. (ТАСС).

Гэр-байра эзэлэгшэдэй эрхэ ба уялганууд

Байрын тухай хэрэгүүдые шиидхэхэдээ судай органуудай бүдүүлиг алдуунуудые гаргадаг байһаниие СССР-эй Верховно Судай пленум тодоруулба. Тиин, энээнтэй дашарамдуулан судай органуудта хэдэн заабаринуудые үгэһэн байна.

Предприятиин гэрнүүдтэ байратай хүдэлмэришэд ба служащинууд хадаа ажалайгаа договорой хүсэндөө байһан сагта, тэрэ анханайгаа үгтэһэн байрада байха эрхэтэй. Тус предприятида хүдэлмэри хэхээ зогсохотойгоо хамта, өөрөө ба тэрэнэй бүлын членүүд байра эзэлхэ эрхэгүй боложо, захиргаанай ёһоор байраһаа сүлөөлэгдэхэ байна.

Ондоо хүдэлмэридэ оруулагдагшадые, инвалид болоогшодые, Улаан Армида татагдагшадай бүлын членүүдые захиргаанай ёһоор байраһаань гаргажа болохогүй.

Байрын эзэн хадаа өөрөө мэдэжэ бусад хүндэ байраа үгэхэ эрхэгүй. Хэрбээ, тэрээнэй гэр дотор биинихэн таһалгын үлүү байхада, хүниие оруулаа һаань, тэрэ таһалгадань ороһон хүн баһа бэеэ даанги байрын эзэн гэжэ тоологдоно.

Хэрбээ байрын эзэнэй хонжоо хэхын зорилгоор байрынгаа доторхи тусгаар таһалгые хүндэ үгэдэг байбалынь, тэрэ таһалгыень байрын управлени заабол абаха эрхэтэй.

Бронигүйгөөр байраа сагзуура орхижо ошогшод хадаа зургаан һарын үнгэрэмсөөр тус квартирые эзэлхэ эрхэгүй болоно. Тэрээнэй байрада үлэһэн хүнүүд, тэрэнэй бүлын член бэшэ байгаа һаа, тус байраһаа сүлөөлэгдэнэ.

Партийна ажабайдал

Партийна хүдэлмэрилэгшэдые буруугаар хэрэглэлгэдэ эсэс табиха

ВКП(б)-гэй Тунхэнэй Айком болбол инструкторнууд ба таһагые даагшадаа ажахын асуудалаар этигэмжэтэд болгожо, һара һараар нэгэл колхоздо «һуулгана». Тэдэнэрынь колхозой түрүүлэгшын ба газарай таһагай специалистнуудай хэхэ хүдэлмэриие дүүргэнэ:

Айкомой кадрнуудай таһагай инструктор нүхэр Таханов хадаа Толтын сомоной, ВКП(б)-гэй ЦК-гэй нэрэмжэтэ колхоздо һара үлүүтэй «һууба». Харин, нүхэр Тахановта 10 колхозуудтай 5 сельсоведүүд даалгагдаһан байха юм. Инструктор нүхэр Е. В. Усольцев таряа хуряалгын үедэ этигэмжэ болгон нэгэл колхоздо байба. Эмхидхэлгын-инструкторска таһагые даагша нүхэр Атуев болбол Жемчугэй сомоной, Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоздо һара үлүүтэй байгаа. Энэ үе соогоо 3-4 эхин парторганизацинуудта ябаһан болобошье эмхидхэлэй партийна асуудалаар бэшэ, харин имагта лэ ажахын асуудалаар этигэмжэтээр ябаһан байна.

Военнэ таһагые даагша Русин гэгшэ нэгэл колхоз дээрэ этигэмжэтээр байдаг. Тиихэдэ, аймаг доторхи военнэ хүдэлмэринь тон муугаар ябуулагдана. Һүүлэй үедэ военнэ кружогууд оройдоошье хүдэлмэрилхэеэ болишонхой Коммунистнуудынь военнэ хэрэгтэй танилсанагүй. Айкомой бюрогой шиидхэбэриин үндэһөөр, аймагай центр дээрэ һарадаа гурбан удаа военнэ заняти үнгэргэжэ, энээндээ хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдые, тэндэхи бүхы коммунистнуудые хабаадуулха ёһотой байһан аад, мүнөө хүрэтэр нэгэшье заняти болоодүй. Шалтагааниинь хадаа Айкомой военнэ таһагые даагша нүхэр Русин сагүргэлжэ командировкодо ябана. Тиин, Русинай үгы байха үедэ энэ асуудалда хэншье һаналаа табинагүй.

Партийна хүдэлмэрилэгшэдэй һара һараар нэгэл колхоздо һуужа байхадань, Аймагай Соведэй таһагуудые даагшад, газарай таһагай хүдэлмэрилэгшэд, специалистнууд ба бусад хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд хэдэн һарын торшо соо хүдөө гарангүй кабинедтээ һууджа сагые үнгэргэнэ. Сметээр харааглагдаһан командировочно мүнгэн дууһашоо гээд, командировкодо гарахые арсаха ябадал Аймагай Соведэй ба газарай таһагай хүдэлмэрилэгшэдэй вүгһөө үзэгдэдэг байха юм.

Партийна хүдэлмэрилэгшэдые—Айкомой инструкторнуудые ба таһагые даагшады буруугаар хэрэглэһэнһээнь боложо, партийно-политическэ хүдэлмэри һүүлэй үедэ һуларһан байна. Аймаг дотор кандидатска стажаа үнгэргэһэн 90 гаран кандидадууд тоологдоно.

«Аршанай» дэргэдэхи партийна эхин организацида Айкомой хүдэлмэрилэгшэд хаа-яа харагдадаг. Тус парторганизаци тон муугаар хүдэлмэрилнэ. 12 агитаторнууд бии аад, 1940 оной июнь һараһаа хойшо юушье хээгүй. Гаргаһан тогтоолойнгоо ба хүтэлбэрилхы партийна органуудай директивын дүүргэлтые шалгадаггүй байна. «Партийна ажахынь» хангалтагүй байһаар. Члеэскэ түлбэриие суглуулдаг дансань хаягдашоо. Организациинь бүхы хэрэг секретарь нүхэр Тыхыреновэй гэртэнь байдаг юм.

Мүн лэ иимэрхүү байдалтай партийна эхин организацинууд аймаг дотор олон. Эдэ бүхы дээрэһээ нэгэл тобшолол гаргаха ушартай болоно. Партиин Тунхэнэй Айком хадаа инструкторнуудаа ба таһагые даагшадаа гол хүдэлмэридэнь хэрэглээгүй, харин тэдэнэрые буруугаар табиһан, имагта лэ колхозно этигэмжэтэд болгон сагүргэлжэ ябуулһан дээрэһээнь, партийна эхин организацинуудта политическэ хүдэлмэри һуларһан байна.

Л. Д. МАРЗАЕВ—ВКП(б)-гэй Тунхэнэй Айкомой инструктор.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Хандагатайн модобэлэдхэлэй механизированнэ участогай начальник Власов ба модобэлэдхэлэй мастер Туманов гэгшэд эрхим стахановец-лучкист Симаковай бригадын хүдэлмэрилдэг участок дээрэ.

П. Михайловай фото.

Абаһан шиидхэбэринүүдэйнгээ дүүргэлтые саг үргэлжэ шалгаха

ВКП(б)-гэй XVIII съезд болбол партийна шиидхэбэринүүдэй гүйсэдхэлые шалгалгада угаа ехэ удхашанар олгоһон байна.

Партийна организацинууд хадаа гаргаһан тогтоолнуудайнгаа дүүргэлтые саг үргэлжэ шалгажа байха ёһотой. Тэрээнтэй хамта, коммунист бүхэн партийна суглаанайгаа тогтоолнуудые болзор сооһь, большевистскээр дүүргэлтэ болгохо уялгатай. Энээниие партиин устав эринэ.

Нүхэр Сталин энэ асуудал тушаа иигэжэ заана: «Хүтэлбэрилхэ гээшэ — резолюци бэшэлгэдэ гү, али директивэ эльгээлгэдэ үшөө бэшэ юм. Хүтэлбэрилхэ гээшэ — энэ хадаа директивын гүйсэдхэлые шалгалта, зүгөөр, директивын гүйсэдхэлые юрэл шалгалга бэшэ, харин директивые өөрыень, тэрэнэй зүб гү, али алдуутай байһыень шалгалга болоно. Манай бүхы директивэнүүд 100 процент зүб байдаг гэжэ һанаха болоо һаа, энеэдэтэй байха һэн»...

Манай предприятинуудахи, колхозуудахи, учреждэнинүүдэхи хэдэ хэдэн партийна эхин организацинууд, илангаяа партиин XVIII съездһээ хойшо, өөһэдынгөө гаргаһан тогтоолнуудайнгаа дүүргэлтые саг үргэлжэ шалгадаг болоо.

Зүгөөр, зарим партийна эхин организацинууд тон зүб ба тодорхой тогтоолнуудые гаргаһан аад, тэдэнэйгээ гүйсэдхэлые шалгангүй орхидог байһаар.

Жэшээлхэдэ: Яруунын аймагай, Романовка тосхондохи партийна эхин организациин коммунистнуудынь организациингаа хүдэлмэриие шэнэдхэн табилгада зорюулһан дэлгэрэнгы тогтоолые гоосоото-һунгалтын суглаан дээрэ гаргаһан байгаа. Дурсагдагша тогтоолой дүүргэлтэнь мүнөө хүрэтэршье шалгагдаадүй. Секретарь нүхэр Гершман болбол партийна суглаанууд дээрэ абтаһан шиидхэбэринүүдэй ямараар дүүргэгдэжэ байһые һонирходоггүй байна.

Закаменай аймагай, Мэлэ-Бортын сомоной, «Улаан Одон» колхозой дэргэдэхи партийна эхин организаци (секретаринь нүхэр Дугаров) хадаа коммунист бүридэ партийна даалгабари үгэхэ ба партиин историие өөһэдөө үзэжэ шадахагүй нүхэдэй һуралсаха кружок эмхидхэхэ гэхэ мэтын тогтоолнуудые гаргаһан болобошье, тэдэнэйгээ гүйсэдхэлые шалгаагүй байба.

Заагдаһан фактнууд дээрэһээ зохихо вывод хэжэ, гаргагдаһан тогтоолнуудай гүйсэдхэлые саг үргэлжэ шалгадаг болохо тухайда эрид хэмжээ абахыень ВКП(б)-гэй Айкомуудһаа эригдэнэ.

Ц. ЦЫДЕНОВ.

Эрид хубилалта эригдэнэ

Зэдын аймагай, Дэрэстэйн сомоной дэргэдэхи уншалгын байшан болбол (избачань нүх. Мункожапов) сомон доторхи культурно-ниитын хүдэлмэриин бодото гуламтань болохо ба үрэтэй хүдэлмэриин эрхим жэшээ харууха ёһотой байгаа.

Тиин, энэ уншалгын байшан мүнөө тон хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилнэ. 1940 оной торшо дотор нэгэшье лекци эмхидхэгдээгүй, кружогууд хүдэлмэрилнэгүй.

Тус сомоной бусад колхозуудта 7 улаан булан бии аал, мүн лэ культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэринүүдые ябуулнагүй. «Социализм» колхозой нэгэдэхи бригадын улаан булан хадаа амбаарай оронда хэрэглэгдэнэ.

Уншалгын байшангай ба улаан булангуудай хүдэлмэридэ эрид хубилалта хэхые эригдэнэ. Хүдөөгэй интеллигенциие: багшанар, агрономууд, врачуудые энэ хүдэлмэридэ үргэнөөр хандуулжа, уншалгын байшантай дэргэдэ бэхи актив байгуулха шухала. Эдэнэр болбол хүдөөдэ культурно-ниитын хүдэлмэриие гүнзэгыгөөр ябуулалгада туһалха уялгатай.

Д. ГАЛСАНОВ.

Арһа тушаалга тухайда

СССР-эй Совнаркомой дэргэдэхи Экономсоведэй заабариин ёһоор, 1940 ондо арһанай сырье тушаалгын даабариие гүйсэдхэхэдөө, колхозууд томо арһанай орондо дунда зэргын арһа тушаажа болохо тухайда Бурят-Монголой республикын СНК тусхай тогтоол гаргаба.

Томын орондо дунда зэргын арһа (нэгэ ухэрэй арһанай орондо, 1,5 хонинной арһа) тушаажа, гүрэнэйгөө урдахи уялгануудаа шууд гүйсэдхэхэ арга олгохо зуураа, Совнарком болбол зохихо нормонуудые аймаг бүхэндэ тогтооһон байна.

Специалистын зүбшэл

Тугалнуудые тэжээхэ тухайда

Малажалай саашанхи хүгжэлтэ хадаа түлнүүдые һайнаар, зүбөөр түлжүүлгэһээ дулдыдалсадаг. Тиимэһээ, малшадай урда тон харюусалгатай зорилго табигдадаг байһаниинь мэдээжэ.

Малшад болбол эдэ зорилтонуудые амжалтатайгаар шиидхэхын тулада түлнүүдые харууһалха гол заабаринуудтай һайн танил байха ушартай.

Тугалнуудые һайнаар харууһалхада, тобир тарганаар ба түргөөр түлжэдэг байна.

Тугалай түрэһөөр 1-2 час болоод байхада эхынь ууряг эдюулжэ һургаха хэрэгтэй. Түрүүшын 10-15 хоногто үдэртөө 4-5 дахин эдеэлүүлхэ ёһотой. Уурагые эдюулхэдэ ямаршье аюулгүй. Ушарынь, ууряг болбол тугалнуудай бэеые хорото элдэб бактеринүүдһээ хамгаалдаг, тэдэнэй эдисыень дээшэлүүлдэг юм. Түрэһөөр 10-15 хоноод байхадань үдэртөө 3 дахин һүөөр тэжээхэдэ болоно. Зоотехнигэй заабариин ёһоор, тугал бүридэ тэжээлэй нормо зохёохо хэрэгтэй. Тэрэнэй тулада тугалай амидын шэгнүүр ба үүлтэрыень хараада абалсаха шухала.

25 килограмм амидын шэгнүүртэйгээр түрэһэн тугалнуудта 6 һарын торшо соо иимэ тэжээлнүүдые эдюулхэ хэрэгтэй: хамтадаа 177 килограмм зөөхэйтэй һү, 20 килограмм шэнгэн һү, 15 кг. овесой гурилай отруби, 103 кг. концентрадуудай холисо, 100 кг. корнеплодууд, 120 кг. силос, 200 кг. үбһэн. Түрэхэдөө 35 килограмм амидын шэгнүүртэй аад, үдэр бүри 750-800 граммаар нэмэжэ байдаг томо үүлтэрэй тулгануудта 6 һара соо эдюулхэ тэжээлэйнь нормо иимэ: 320 кг. зөөхэйтэй һү, 800 кг. шэнгэн һү, 13 кг. овесой гурилай отруби, 177 кг. концентрадуудай холисо, 100 кг. корнеплодууд, 180 килограмм силос, 260 кг. үбһэн. Эдэ тэжээлнүүдые зоотехнигэй заабариин ёһоор, тугалнуудай амидын шэгнүүрэй үдэр бүриинь нэмэлтэтэй зохилдуулан үгэхэ ёһотой.

Тугалнуудай түргөөр түлжэхынь тулада ацидофильна тараг, овесой гурилай отрубёор буйлуулһан кисель эдюулхэдэ ашагтай байдаг. Мел, дабһа, яһанай гурил г. м. минеральна тэжээлнүүд рационһоо гаргагдаха ёһогүй. 5 һаратай болоторнь сутка бүридэ 40-45 грамм яһанай гурил үгтэнэ. Мүн 5 һаратайһаань эхилэн концентрадууд, илангаяа овесой гурилай отруби эдюулжэ һургаха хэрэгтэй. Түрүүшээр 50-70 грамм үгтэдэг ба саашадаа—тугалай ургахатай хамта, яһанай гурил ба концентрат үгэлгэ нэмээгдэдэг байна.

Тугалнуудые һү ба концентрадуудаар тэжээхынгээ хажуугаар, үбһэ ба шэмэтэ тэжээлнүүдые үгэхэ шухала. Түрэһэнһөө хойшо 10-15 хоноод байхадань, залаата ба бобово ногоонуудые эдюулхэ. Тугалнуудай эдихэ үбһэниинь сэсэглэхынгээ урда тээ хуряагдаһан ба һүүдэр газарта хатаагдаһан, бүтүү газарта хадагалагдаһан байха ёһотой. Энэ заабариие ерэхэ зун хараада заабол абаха шухала. 2-3 һаратайһаань эхилжэ корнеплодууд (улаан морковь, свекло) эдюулэгдэнэ. Түрүүшээр 300-500 грамм — жэжэхэнээр хэршэгдэһэн, угаагдаһан корнеплодууд үгтэдэг.

Тугалай 6 һаратай болоторнь, шанаһан картофель эдюулхэдэ болоно. Гутаһан ямаршье тэмдэггүй байбалынь, силосые 3-4 һаратай тугалнуудта үгэжэ болоно. Силосоор тэжээхэдээ кормушкыень аргабэшэ сэбэр байлгаха хэрэгтэй.

Тугалнуудые гараар харууһалалгын хэды ехэ ашагтайшье һаань, манай республикын олонхи колхозууд тэрээниие үргэнөөр хэрэглэнэгүй гэжэ тэмдэглэхэ шухала. Хэрэгэй хүнгэниие хараад лэ, тугалнуудта эхыень хүхүүлжэ тэжээхэ ябадал бии байһаар. Теэд, тугалнуудые иимэ аргаар тэжээхэдээшье зарим малшад заабариень хазагайруулдаг байха юм.

Нарай тугалые түрэмсөөрнь угааха, аршаха хэрэгтэй. Түр һэнһөөнь хойшо 1-1,5 час үнгэрөөд байхада, эхынь һүнэй дээжые һаажа абаһанайгаа һүүлээр, хүхүүлхэдэ болоно. Түрүүшээр үдэртөө 4-5 дахин хүхүүлдэг байгаа һаа, саашадаа 3 ба үсөө дахин хүхүүлдэг болохо ёһотой. Үнеэдые һаахадаа, түлнүүдэйнь хэрээргэ түлжэжэ байһые хараада абаха шухала. Хэрбээ тугалай сурхи байгаа һаань, ехээр хүхүүлхэ хэрэгтэй. Буйлуулагдаһан (концентрат) ба шэмэтэ тэжээлнүүдые, тэрэшэлэн загаһанай тоһо, овесой гурилай отрубёор хэгдэһэн кисель ба бусадые, гараар харууһалагдажа байһан тугалнуудта, тогтоогдоһон нормын ёһоор үгэхэ хэрэгтэй. 2-2,5 һаратай боломсоорнь эхээ хүхэлгыень зогсообол һайн байна. Саашадаа, тугалнуудые гараар яажа тэжээдэг бэ, тиимээр лэ тэжээхэ ёһотой.

Н. КОТОВ—БМАССР-эй Наркомзэмэй ахалагша зоотехник.

Дутуунуудаа дары усадхаха

Энэ оной декабриин 7-8-да Закаменай аймагай ажалшадай депутадуудай Соведэй IV-дэхи сесси үнгэргэгдэбэ. Тус сесси дээрэ энэ жэлэй хүдөө ажахын хүдэлмэринүүдэй дүнгүүд хэлсэгдэһэн ба дүнгүүдэйнь ехэнхи хуби хүдөө ажахын хүдэлмэридэхи дутуунуудые харуулһан байна. Жэшээнь, Сталинай нэрэмжэтэ колхоз болбол (Михайловска сельсовет) таряа хуряалгаяа саг болзор сооһь дүүргэжэ үрьдөөгүйн эсэстэ, мүнөө тэрэ колхозой 50 гектар шахуу ургаса сомогдоогүй, поли дээрэ саһанда дарагдажа хэбтэнэ. Мүн Хуртагай сомоной «Большевик» колхоздо 99 гектар сомогдоогүй байна.

Гадна, декабриин 1-нэй мэдээгээр бүхы аймаг дотор 2109 гектар таряан сохигдоогүй байха юм. Энэ хүдэлмэреэр илангаяа хожомдожо ябаһан колхозууд гэхэдэ: мүн Сталинай нэрэмжэтэ колхоз—866 гектарай таряан сохигдоогүй, «Большевик» колхоздо—389 гектар ба «Майн 1» колхоздо 412 гектар сохигдоогүй байна.

Ерэхэ жэлэй тарилгада бэлэдхэлэй хүдэлмэри аймаг дотор тон хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Декабриин 1-нэй мэдээгээр үрэһэ хаалга миил 34,6 проц. дүүргэгдэһэн ба энээнэй хахацынь үшөө шалгагдаадүй байха юм. Тус аймагай газарай таһаг болбол тарилгын зэбсэгүүдэй ямараар заһабарилагдажа байһан тухай нэгэшье мэдээгүй һууна.

Аймагайнь зарим колхозуудаар малнуудай түл абалга доодо хэмжээдэ байна, түлэй хоролто тэмдэглэгдэнэ. «Улаан Агнуушан» (Енгорбойн сомсовет) колхоздо 78 тугалнуудһаа 47-нь үхэһэн, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз дээрэ—56 тугалнууд, Молотовай нэрэмжэтэ колхоздо (Хуртагын сомсовет) 59 тугалнууд хороһон байна.

Колхозууд дээгүүр ажалай журамые гүнзэгыгөөр нэбтэрүүлхын түлөө ба социалистическэ мүрысөөе үргэн далайсатайгаар дэлгэрүүлхын түлөө тэмсэлэй багаар ябуулагдаһанай эсэстэ эдэ дутуунууд тохёолдоһон байна.

Б. ШОЕНОВ.

Үбһэ тэжээлынь гамгүйгөөр гаргашалагдана

Энэ жэлдэ Кяхтын аймагай олон колхозууд түсэбһөөн бага үбһэ бэлэдхэбэ. Тиимэһээ, үбһэ тэжээлые гамтайгаар, тон зүбөөр ба химгадалтайгаар гаргашалха ёһотой байгаа. Гэбэшье, тэжээлые үрихэ фактнууд Ворошиловай нэрэмжэтэ, «Пограничник» ба бусад колхозуудта тохёолдоно. Тэндэ кормушканууд ба яслинууд бэлэдхэгдээгүй. Үбһэ тэжээлэйнь бага бэшэ хуби малай хүл доро тэшхэгдэнэ.

П. ГЕРАСИМОВ.

СЭРЭГЭЙ ХЭРЭГТЭ САНЫН УДХАШАНАР

(Түгэсхэл. Эхиень декабриин 15-най номерто харагты).

Хэрэгтэй үедэ һайн разведчик болохын тула, амгалан сагта санаша бүхэн мүр мүшхэлгын опыт олохо ёһотой. Гансаханшье компасоор бэшэ, харин модоной хүбхөөр, одо мүшөөр, модоной гэшүүһэнэй байраар ба бусад тэмдэгүүдээр газараа ба зүгөө мэдэжэ шадаха ябадал тон шухала болоно. Хэрбээ санашад өөрынгөө частьһаа таһаран, дайсанай хажуу ба ара талаһаа ябуулгануудые хэжэ байгаа һаа, нютагай элдэб тэмдэгүүдээр багсаалан замаа оложо, һөөргөө бусажа шадаха ёһотой. Санашад-разведчигүүд хадаа дайсанай байһан газарые ба һанаашалгыень олируулхэ мастернууд байха ушартай.

Манай зарим физкультурнигууд хадаа санын мүр хараад, тэрэнэй али зүг тээшэ ошоһониие мэдэжэ шадаагүй байха юм. Тиихэдэнь дүршэлтэй санаша болбол санашадай ошоһон зүгые мэдэхэһээ гадна, мүн тус мүрөөр хэдэн хүнүүд ба хэды часай үедэ ябаһыень хэлэдэг. Тиин, разведчигэй шэнжэлгын ба мүр мүшхэлгын дүршэлдэ санаша бүхэн һуралсаха ёһотой.

Санаша болбол техникые бүрин шудалхаһаа гадна, мүн санаар ябалгын тактикые һайтар шудалха ёһотой. Хамагай харюусалгатай даабариие гүйсэдхэжэ ябахадаашье, энэ хэрэгээ эсэстэнь хүргэхын тулада, хүн хадаа өөрынгөө хүсые арбилха ёһотой. Өөһэдынгөө хүсые зүбөөр хубааржа шадаха; саһанай гүйхэн гүнзэгые, сутка доторхи элдэб сагуудай атмосферын условинуудые, һалхинай шэглэлые ба хүсые хараада абалсан, маршрудаа зүбөөр һунгажа ба сэгнэжэ шадаха хэрэгтэй. Эдэ бүгэдэ хадаа санашадай хүсэеэ арбилалгадань ба тэрэнэй ябадалаа түргэдхэлгэдэнь туһална.

Санаша-боецүүдэй бэлэдхэл хадаа үдэр бүри ба оролдосотойгоор ябуулагдаха ёһотой. Энэ хэрэгтэ гансахан Улаан Армида ябаһан болзороороо хизаарлажа болохогүй. Энэ богонихон болзор соо бүхы дүршэлнүүдые бүрин шудалжа шадагдахагүй юм. Гадна, Улаан Армиин нилээд олон частьнуудынь саһагүй нютагуудта оршон байдаг тула тэндэ санаар ябалгын дүршэлтэй болохоһоо байтагай, санаар ябажа һураха аргагүй байдаг.

Боецын санын бэлэдхэл хадаа тэрэнэй һургуулида байхадань, армида татагдаадүй байхаһаань эхилээд, армида байхадань ба армиин һүүлдэ үргэлжэлэгдэхэ ёһотой. Энэ болбол манай шухалын шухала зорилгонуудай нэгэнь болохо ба энээнэй гүйсэдхэлгэ—манай ороной оборонно хүсэшадалые улам бүри бэхижүүлхэ байна.

Мүнөө манай секцинүүдэй, станцинуудай, санын базануудай ба спортын командануудай гол хүдэлмэринь сэрэгэй санын бэлэдхэл болоһон байха ёһотой.

Үбэлэй һаранuудта санаар ябалгада һураха заняти сэрэгэй байдалда дүтэрхы походууд, ба мүрысөөнүүд болбол олонийтын һуралсал-дүршэлгын шухала формонь болохо ушартай.

Санын бэлэдхэл хадаа манай резервнүүдэй дайшалхы бэлэдхэлэй тон шухала хубинь мүн. Бүхы наһануудай сэрэгэй уялгатаниие санын станцинуудта хабаадуулха хэрэгтэй.

Оборонно-физкультурна хүдэлмэриие Осоавиахимай ба спортын обществын нэгэдэмэл хүсөөр ябуулхын тула, бүхы физкультурнигууд, хамагай түрүүндэ—санашад хадаа эдибхитэй осоавиахимовецууд болохонь шухала ба осоавиахимай эдибхитэд барандаа физкультураар заняти хэдэг болохонь шухала.

Санаар ябалгын техникые сестра ба санитар бүханэй заабол шудалхын тула, РОКК-эй системээр санын бэлэдхэлые хангабал зохино. Тэдэнэр хадаа боецүүдые походто ба дайнда үдэшэхын тула, физическэ хатуужаһан байха ёһотой.

Манай санын станцинууд үшөөл муугаар хүдэлмэрилнэ. Саные хүнэй бэедэ тааруулжа абахын забда үгэнгүй энэниие аб гэжэ, бүдүүлигээр нэгэл санын орые барюулжархидаг байха юм.

Иимэ ябадал саашадаа байжа болохогүй. Манай шухала зорилго—санын станцинуудай хүдэлмэриие шэнэдхэн эмхидхэжэ, тэдэниие хүнэй дура татамаар организм болгохо хэрэгтэй.

Генерал-майор А. А. ТАРАСОВ.

Харюусалгата редактор Р. БИМБАЕВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, Каландарашвили, 19. Телефоны: редактора — 3-23; секретариата — 3-44; отделов партийной жизни, агитации и пропаганды — 7-55(2эв.); экономического отдела—7-55; отдела писем—5-07; дежурного по редакции—5-07. Н—4231 Типография НКМП БМАССР.